

Genel sözleşme şartları, bir tarafın (genellikle daha güçlü olan tarafın) önceden hazırladığı ve diğer tarafa (genellikle tüketici veya daha zayıf olan tarafa) aynen kabul etmesi için sunduğu sözleşme hükümleridir. Bu şartlar, genellikle çok sayıda benzer sözleşmede kullanılmak üzere tasarlanır ve taraflar arasında bireysel müzakereye tabi tutulmaz.

Türk Borçlar Kanunu'na ("TBK") göre genel sözleşme şartları, bir sözleşme yapılırken düzenleyenin, ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleridir.

Genel Sözleşme Şartlarının Özellikleri:

- **Tek Taraflılık:** Genel sözleşme şartları, bir taraf (genellikle satıcı veya hizmet sağlayıcı) tarafından hazırlanır ve diğer tarafa sunulur.
- **Standartlık:** Genel sözleşme şartları, çok sayıda benzer sözleşmede kullanılmak üzere tasarlanır ve aynı hükümleri içerir.
- **Müzakere Eksikliği:** Genel sözleşme şartları, taraflar arasında bireysel müzakereye tabi tutulmaz.
- **Yazılı Olma Zorunluluğu:** Genel sözleşme şartları yazılı olmalıdır.

Genel Sözleşme Şartlarının Geçerlilik Şartları:

- **Karşı Tarafın Bilgilendirilmesi:** Genel sözleşme şartları, karşı tarafa açık ve anlaşılır bir şekilde bildirilmelidir.
- **Kabul:** Karşı taraf, genel sözleşme şartlarını açıkça veya zımnen kabul etmelidir.
- **Hukuka ve Ahlaka Uygunluk:** Genel sözleşme şartları, kanunlara ve ahlaka aykırı olamaz.
- **Dengeli Olma:** Genel sözleşme şartları, taraflar arasında hakkaniyete aykırı bir dengesizlik yaratmamalıdır.

Genel Sözleşme Şartlarının Denetlenmesi:

TBK, genel sözleşme şartlarının denetlenmesine ilişkin özel hükümler içermektedir. Buna göre, genel sözleşme şartları, açıkça yazılmamış veya karşı tarafa bildirilmemiş olsa bile geçersizdir. Ayrıca, genel sözleşme şartları, karşı tarafın aleyhine olan ve dürüstlük kuralına aykırı düşen hükümleri içeremez.

Genel Sözleşme Şartlarının İptali:

TBK'da belirtilen şartlara uymayan genel sözleşme şartları, hakim tarafından iptal edilebilir. İptal davası, sözleşmenin kurulmasından itibaren bir yıl içinde açılabilir.

Örnek Genel Sözleşme Şartları:

- **Teslimat Süresi:** Satıcı, siparişleri en geç 30 gün içinde teslim etmeyi taahhüt eder.
- **Garanti:** Satıcı, ürünlerin 2 yıl boyunca garanti kapsamında olduğunu taahhüt eder.
- **İade:** Alıcı, ürünü teslim aldıktan sonra 14 gün içinde iade etme hakkına sahiptir.
- **Gizlilik:** Taraflar, birbirlerinin ticari sırlarını ve gizli bilgilerini korumayı taahhüt eder.
- **Uyuşmazlıkların Çözümü:** Taraflar arasındaki uyuşmazlıklar, öncelikle iyi niyet çerçevesinde çözümlenmeye çalışılacaktır. Anlaşmazlık halinde, İstanbul mahkemeleri ve icra daireleri

yetkilidir.

ÖNEMLİ NOT: Bu sadece bir örnek genel sözleşme şartlarıdır. Gerçek bir sözleşme, tarafların özel ihtiyaçlarına ve faaliyet alanına göre uyarlanmalıdır. Sözleşmeyi imzalamadan önce bir avukata danışmanız önerilir.